

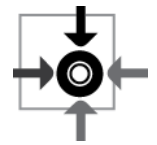

רש"י

ידע קודם

1. כתב רש"י;
2. הכרות עם דמותו של רש"י כפרשן.

יעדי המשימה

1. קריאת כתב רש"י (מיומנות);
2. המשימה מרחיבה את ההיכרות עם דמותו של רש"י. התלמידים צריכים לקשר את הידע לידע קיים, ולהסיק מהקישור על רש"י כ"רבן של ישראל" (ידע).

התנאים לביצוע המשימה

1. עבודה עצמאית בכיתה ועבודה קבוצתית לפי שלבי המשימה;
2. ביצוע המשימה במהלך שלושה – ארבעה שיעורים.

התוצר המצופה

1. תוצר אישי: תעודת זהות לרש"י;
2. תוצר אישי: דף צפייה ומענה על שאלות לאחר הצפייה;
3. תוצר צוותי: משחק לתרגול כתב רש"י;
4. תוצר צוותי: פתרון משחק שהכינה קבוצה אחרת;
5. תוצר כיתתי: לוח כיתתי על רש"י ועל פירושו.

החומרים שיחולקו לתלמידים לשם ביצוע המשימה

- המשימה לתלמיד: רש"י;
דף עזר 1: דף צפייה;
דף עזר 2: דף משחק;
מחווה למשימה.

שלבי המשימה

שלב 1

הסרט על רש"י נמצא בקישור הבא :

<https://www.youtube.com/watch?v=mGJbO1OMqo4>

מטרת המשימה היא להפוך את הצפייה בסרט לאקטיבית ולסייע לתלמידים לדלות מתוכו מידע חשוב.

כדאי לעבור עם התלמידים על מה שנדרש מהם לפני הצפייה בסרט כדי לסייע להם להיות ערניים אך רגועים.

התלמידים יבצעו את המשימה במהלך הצפייה בסרט ולאחריו : המשימה הראשונה מיועדת לביצוע במהלך הצפייה בסרט

ואילו המשימה השנייה מיועדת לביצוע אחריו.

לפניכם המשימה לתלמידים הכוללת את התשובות.

תשובות למשימה:

רש"י – תעודת זהות

שם: רש"י

שם האב: יצחק

תאריך לידה: דית"ת/דיתת"א, 1040 בקירוב

תאריך פטירה: כ"ט בתמוז דיתתס"ה, 13 ביולי 1105

לפני כמה שנים נפטר רש"י? 910 (נכון לשנת תשע"ה)

עיסוקו לפרנסתו: גיבול כפר וייצור יין

שמות בנותיו: יוכבד וארי'ט

מנכדיו: רש"ט

תשובות לדף הצפייה:

פירוש רש"י

1. לפניכם רשימת ספרים. סמנו מתוך הרשימה את כל הספרים שרש"י חיבר פירוש עבורם: תורה, נביאים, כתובים, שולחן ערוך, תלמוד (גמרא), משנה תורה
2. מה יש בפירושו של רש"י לתורה? סמנו מתוך הרשימה הבאה: פשט, ביאורי מילים, מדרשים, תורת הנסתר והקבלה (חכמת הסוד)

רש"י והקהילה הצרפאקה עמד

1. אחת הבעיות שעמדו בפני הקהילה שהנהיג רש"י, היא כיצד להתייחס ליהודים שהתנצרו (מומרים). מה הייתה עמדתו של רש"י בעניין? סמנו את התשובה הנכונה.
 - ליהודי שהתנצר אין חלק לעולם הבא.
 - מי שהתנצר משום שאיימו על חייו הוא יהודי.
 - הקהילה היהודית צריכה לקבל כבעלי תשובה את המומרים שרוצים לשוב אליה.
 - הקהילה היהודית צריכה לדחות את המומרים משום שהם חיים בחטא.
2. בסרט ראיתם כיצד רש"י מתייחס למשפחה שהחליטה לשבת שבעה בחג, זאת בניגוד לפסק ההלכה שפרסם.

מה אתם יכולים ללמוד מהתנהגותו של רש"י על אישיותו ועל אופי המנהיגות שלו? נקודות למחשבה ולתשובות אפשריות:

 - * רש"י מימש בהתנהגותו את העקרון- "אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו".
 - * רש"י מוחל על כבודו.
 - * רש"י מדגיש את חשיבות היחסים בין אדם לחברו גם במקרה שאנשים נוהגים שלא על פי ההלכה.
 - * לרש"י חשוב ללמד את המסרים האלה לבני הקהילה והוא משמש דוגמה לכך.

שלב 2 פעילות בכיתה

שיח ודיון

לאחר הצפייה בסרט מומלץ לקיים שיח בכיתה על רש"י ועל פועלו בעזרת השאלות הבאות:
רש"י, שאת דמותו ופועלו הכרתם כשצפיתם בסרט, זכה לכינוי "רבן של ישראל".
מה היו התפקידים שמילא רש"י עבור בני קהילתו?
באיזה מובן היה רש"י גם המנהיג (רבן של ישראל) של כל בני דורו?

יצירה בכיתה

מומלץ להכין בכיתה לוח תחת הכותרת: רש"י – רבן של ישראל, ולהציג עליו במהלך הלימוד השנתי פניני רש"י שיש בהן מסרים לעם ישראל גם בדורנו. אפשר לתת מספר דוגמאות ראשונות, שהתלמידים יוסיפו עליהן לאורך השנה.
כבר בשלב זה של הפעילות אפשר לתת לתלמידים לעצב את הלוח הכיתתי ולהציג בו "פנינים", ציטוטים נבחרים מתוך פירוש רש"י הראשון בכל חומש, לפי הדוגמאות הבאות:

בראשית: "בראשית ברא אין המקרא הזה אומר אלא דורשני - כמו שדרשוהו רבותינו ז"ל בשביל התורה שנקראת (משלי ח כב) ראשית דרכו, ובשביל ישראל שנקראו (ירמיה ב, ג) ראשית תבואתו".

שמות: "ואלה שמות בני ישראל אף על פי שמנאן בחייהן בשמותן, חזר ומנאן אחר מיתתן להודיע חבתן שנמשלו לכוכבים".

ויקרא: "ויקרא אל משה לכל דברות ולכל אמירות ולכל ציוויים לישראל קדמה קריאה, לשון חבה, לשון שמלאכי השרת משתמשים בו, שנאמר (ישעיה ו, ג) וקרא זה אל זה ואמר"
במדבר: "וידבר ה' אל משה במדבר סיני וגו' מתוך חיבתן לפניו מונה אותם כל שעה. כשיצאו ממצרים – מנאן. וכשנפלו בעגל – מנאן לידע מניין הנותרים. כשבא להשרות שכנתו עליהן – מנאן. באחד בניסן הוקם המשכן, ובאחד באייר – מנאן".

דברים: "אלה הדברים לפי שהן דברי תוכחות ומנה כאן כל המקומות שהכעיסו לפני המקום בהן, לפיכך סתם את הדברים והזכירם ברמז מפני כבודן של ישראל"

שלב 3

הכנת משחק ותרגול כתב רש"י

חלק זה של המשימה מיועד לתרגול ולהערכת מיומנות התלמידים בקריאת כתב רש"י.
מצורפות תבניות להכנת שני משחקים - משחק זיכרון ללימוד כתב רש"י ותפזורת בנושא רש"י ופועלו ללימוד כתב רש"י לפעילות יש שני שלבים, ואלה הם:

שלב ראשון: הכנת המשחקים (אפשר בזוגות או בשלישיות).
שלב שני: משחק של קבוצה אחת במשחק שהכינה קבוצה אחרת.
שים לב שאת משחק התפזורת יוכלו לשחק רק תלמידים שלא הכינו משחק מדגם זה. משחק הזיכרון מתאים לכולם.
להכנת שני המשחקים דרושה ידיעת כתב רש"י.
להכנת התפזורת נדרשת גם היכרות עם קורות חייו ויכולות ניסוח שאלות.
תוכל להתאים משימה לזוג בהתאם לרמת התלמידים.
הערה: מורים המעוניינים להכין תפזורת אחרת, בכתב רש"י, או לתת לתלמידיהם להכין תפזורת ולא רק הגדרות לתפזורת, יוכלו לעשות זאת בקלות באמצעות תוכנת ה word. כל שעליכם לעשות הוא לכתוב את המילים בגופן רש"י המופיע כך באפשרויות הגופן: Guttman Rashi

מחווין

בתחילת הדרך	קרוב להשגת היעד	השגת היעד	רמות ביצוע קריטריונים
3 שאלות ויותר בדף הצפייה לא נענו בתשובה נכונה	רוב השאלות בדף הצפייה נענו נכונה (בעיקר השאלות הטכניות) 1-2 שאלות לא נענו נכונה	כל השאלות בדף הצפייה זכו לתשובה נכונה, כולל השאלה המתייחסת לאישיותו ומנהיגותו של רש"י	הכרות עם פרטים מתולדות חייו ועם אישיותו של רש"י (שלב 1 - ידע)
למעלה מ 4 מילים נותרו ללא הגדרה מתאימה	1-3 מילים נותרו ללא הגדרה מתאימה	חיבור שאלות מתאימות לכל מילות התפזורת	היכרות עם תולדות חייו של רש"י - לתלמידים שמחברים את השאלות (שלב 3 - ידע)
למעלה מ 5 שאלות לא נפתרו	1-4 שאלות לא נפתרו	פתרון כל השאלות בתפזורת	או: לתלמידים שפותרים את השאלות (שלב 3 - ידע)
3 מילים או יותר לא נכתבו נכון	1-2 מילים לא נכתבו נכון	העתקה נכונה של כתב רש"י בכתב רגיל בכל הכרטיסיות	שליטה בקריאת כתב רש"י (מיומנות)